

TRAFIKSKADENÄMNDEN

Cirkulärreferat 1-2009

Fråga om omprövning enligt 5 kap 5 § skadeståndslagen vid delvis skadebetingad arbetsförmåga

Efter slutprövning av NNs skadeärende under 1995, då 25 procents arbetsförmåga förelåg pga en trafikolycka som NN hade råkat ut för, försämrades hans medicinska tillstånd så att han efterhand blev helt arbetsoförmögen. Vid nu aktuell prövning bedömdes alltså endast 25 procent av arbetsförmågan vara hänförlig till trafikolyckan. Frågan var om hans ekonomiska förhållanden, mellan slutprövningstidpunkten och nu aktuell prövningstidpunkt, hade ändrats så väsentligt att rätt till omprövning enligt 5 kap 5 § skadeståndslagen förelåg. Vid bedömningen av denna fråga gjordes en kalkyl med utgångspunkt i ett 25-procentigt inkomstunderlag med samordning av ¼ sjukersättning jämte ersättning från AFA. Med hänvisning till Högsta domstolens avgörande den 30 december 2008 i mål T 2038-07 bedömde nämnden att förutsättningar för omprövning förelåg för de år då hans samordningsförmåner understeg 90 procent av inkomstunderlaget. NN är född 1958.

I ett beslut den 19 januari 2009 yttrade nämnden bl.a. följande.

Ärendet är prövat i nämnden vid två tillfällen tidigare, senast den 23 november 1995 då slutprövning skedde. NN arbetade då 75 procent av heltid och var beviljad ¼ sjukersättning på grund av fotskadan. Någon inkomstförlust bedömdes inte föreligga.

NN har begärt omprövning av ärendet enligt 5 kap 5 § skadeståndslagen. Bolaget anser att förutsättningar för omprövning inte föreligger.

NNs medicinska tillstånd kom att förvärras och medföra utökad arbetsförmåga, till en början till hälften för att från och med 27 juli 2001 omfatta hel arbetsförmåga.

Nämnden har inhämtat utlåtanden från specialisten i ortopedisk kirurgi Otte Brosjö och från professorn och specialisten i neurologi Kristian Borg. Deras samstämmiga bedömningar är att 25 procent av arbetsförmågan är orsakad av olyckan och att återstoden, 75 procent, har andra orsaker.

Nämnden har bedömt att 25 procent av arbetsförmågan är orsakad av trafikolyckan och frågan är då om NNs ekonomiska förhållanden har ändrats så väsentligt att rätt till omprövning föreligger. Vid bedömningen härav skall förändringen ses endast för 25 procent av arbetsförmågan.

Högsta domstolen har i en nyligen utfärdad dom, den 30 december 2008, mål nr T 2038-07, uttalat att förutsättningar för omprövning föreligger om förhållandena sedan ersättningen bestämdes har förändrats så att samordningsförmånerna jämte i förekommande fall kvarstående inkomst och beviljad livränta understiger 90 procent av den skadelidandes inkomstunderlag.

För att kunna bedöma i vad mån den angivna förutsättningen är uppfylld har nämnden ställt upp följande kalkyl.

TRAFIKSKADENÄMNDEN

1996		
169 580 x 25 %		42 395
./. 1/4 sjukersättning	30 323	
./. AFA	<u>9 576</u>	<u>39 899</u>
		2 496

Samordningsförmånerna uppgår till 39 899/42 395 = 94,1 %

1997 – 1998 ingen förlust

1999		
183 000 x 25 %		45 750
./. 1/4 sjukersättning	33 429	
./. AFA	<u>9 774</u>	<u>43 203</u>
		2 547

Samordningsförmånerna uppgår till 43 203/45 750 = 94,4 %

2000		
188 490 x 25 %		47 123
./. 1/4 sjukersättning	33 613	
./. AFA	<u>9 827</u>	<u>43 440</u>
		1 383

Samordningsförmånerna uppgår till 43 440/47 123 = 92,2 %

2001		
Ink underlag 194 145 x 25 %		48 536
./. 1/4 sjukersättning	33 889	
./. AFA	<u>9 908</u>	<u>43 797</u>
		4 739

Samordningsförmånerna uppgår till 43 797/48 536 = 90,2 %

2002		
Ink underlag 199 969 x 25 %		49 992
./. 1/4 sjukersättning	34 807	
./. AFA	<u>10 057</u>	<u>44 864</u>
		5 128

Samordningsförmånerna uppgår till 44 864/49 992 = 89,7 %

2003		
205 968 x 25 %		51 492

TRAFIKSKADENÄMNDEN

./. 1/4 sjukersättning	33 906	
./. AFA	<u>10 208</u>	<u>44 114</u>
		7 378

Samordningsförmånerna uppgår till $44\,114/51\,492 = 85,7\%$

2004		
212 147 x 25 %		53 037
./. 1/4 sjukersättning	34 521	
./. AFA	<u>10 435</u>	<u>44 956</u>
		8 081

Samordningsförmånerna uppgår till $44\,956/53\,027 = 84,8\%$

Som framgått ovan understiger de faktiska inkomsterna 90 procent av inkomstunderlaget för åren 2002, 2003 och 2004. Ersättning för inkomstförlust bör således lämnas med

5 200 kr 2002

7 400 kr 2003

8 100 kr 2004

För tiden därefter bör fortsatt prövning ske.

Dnr 4710-2008

TRAFIKSKADENÄMNDEN

Cirkulärreferat 2-2009

Fråga om omprövning enligt 5 kap. 5 § skadeståndslagen vid förändring av arbetsförmågan

Efter slutprövning av EK:s skadeärende under 1999, då hon var fullt arbetsför, förändrades hennes arbetsförmåga och hon blev arbetsoförmögen till tre fjärdedelar. Hon beviljades sedermera sjukersättning i samma omfattning. Nämnden bedömde att en fjärdedel av arbetsförmågan och den beviljade sjukersättningen var hänförlig till trafikolyckan. Högsta domstolen har den 30 december 2008 i mål T 2443-07 uttalat att en förändring av arbetsförmågan från halv till hel arbetsförmåga utgör en sådan väsentlig medicinsk förändring som ger rätt till omprövning. Nämnden fann att även en förändring av arbetsförmågan med en fjärdedel utgjorde en sådan väsentlig medicinsk förändring som gav rätt till omprövning.

I ett yttrande den 25 maj 2009 uttalade nämnden bl.a. följande.

EK:s trafikskada slutreglerades 1999 utifrån en invaliditetsgrad om åtta procent. Hon accepterade slutuppgörelsen. Frågan om ersättning för inkomstförlust var inte aktuell eftersom hon vid den tidpunkten var fullt arbetsför. I februari 2001 blev hon varaktigt sjukskriven och två år senare beviljades hon tre fjärdedelars tidsbegränsad sjukersättning. Den har därefter förlängts.

EK återkom till bolaget i augusti 2003 och begärde omprövning av inkomstförlusten enligt 5 kap. 5 § skadeståndslagen.

EK gör gällande att hennes arbetsförmåga är helt skadebetingad och att hon gör inkomstförluster till följd av trafikskadan.

Bolaget anser, med stöd av yttrande från en medicinsk rådgivare, att EK:s arbetsförmåga är skadebetingad till en fjärdedel. I skrivelse till EK:s ombud den 23 januari 2009 har bolaget gjort gällande att det är tveksamt om en förändring av arbetsförmågan med en fjärdedel är en sådan väsentlig förändring som krävs för rätt till omprövning.

Nämnden gör följande bedömning.

Enligt praxis krävs inte av den som begär ersättning ur en trafikförsäkring full bevisning om att det råder ett samband mellan trafikolyckan och den skada för vilken ersättning begärs. Det är tillräckligt för att orsakssamband skall anses föreligga att det vid en bedömning av samtliga omständigheter framstår som klart mera sannolikt att besvären – och i förekommande fall – därav föranledd funktionsnedsättning beror av olyckan än att de har någon annan orsak.

Av utredningen framgår att EK har konkurrerande besvär i form av bl.a. en knäskada, övervikt, migrän, ångest och fobier. Sjukersättning är, förutom nackskadan, även beviljad på grund av övervikt och knäskada. Med hänsyn till detta och vad som i övrigt framkommit i den för nämnden tillgängliga utredningen finner nämnden att det är klart mera sannolikt att en fjärdedel av arbetsförmågan beror på besvären efter trafikolyckan den 17 september 1997 medan resterande del av arbetsförmågan har andra orsaker.

TRAFIKSKADENÄMNDEN

Högsta domstolen har den 30 december 2008 i mål T 2443-07 uttalat att en förändring av arbetsförmågan från halv till hel arbetsförmåga utgör en sådan väsentlig medicinsk förändring som ger rätt till omprövning. EK har sedan ärendet slutreglerades blivit delvis arbetsförmögen och en fjärdedel av arbetsförmågan får anses bero på trafikskadan. Denna förändring av arbetsförmågan hade inte kunnat förutses vid slutuppgörelsen. Nämnden finner att även en förändring av arbetsförmågan med en fjärdedel utgör en sådan väsentlig ändring av det förhållande som låg till grund för ersättningsbestämmande att rätt till omprövning bör föreligga. Nämnden förordar därför att EK ges rätt till omprövning av frågan om ersättning för inkomstförlust.

Nämnden har inte tagit ställning i frågan om EK gör några inkomstförluster till följd av trafikskadan.

Dnr 1027-2009